

NYELVI JELENSÉGEK 2. - KÖZÉPHALADÓKNAK

Úgy tudom, hogy van délután egy Intercity. → Απ' ό,τι ξέρω έχει ένα Ιντερσίτι το απόγευμα.

*Gyakoroljuk az **απ' ό,τι** (← από ό,τι) **mértékhatározói** jelentését!*

Úgy tudom, hogy athéni vagy. → Απ' ό,τι ξέρω, είσαι από την Αθήνα.

Úgy tűnik, hogy Maria nem tud semmit. → Απ' ό,τι φαίνεται, η Μαρία δεν ξέρει τίποτα.

Amennyire emlékszem, Nikosz nem volt ott. → Απ' ό,τι θυμάμαι, ο Νίκος δεν ήταν εκεί.

Νέgy és fél óra alatt ér oda. → Κάνει τεσσερισήμισι ώρες να φτάσει.

*Az **-(ή)μισι végű számnevek** -i végződése nemtől függetlenül változatlan. Azonban a „**három és fél**”, valamint a „**négy és fél**” szavaknál különbözik a semlegesnem a többi nemtől a következők szerint: (HN) τρεισήμισι – (S) τριάμισι és (HN) τεσσερισήμισι – (S) τεσσεράμισι.*

A vonat három és fél óra múlva indul. → Το τρένο θα φύγει σε τρεισήμισι ώρες.

Κέρεκ három és fél κιλό almát. → Θέλω τριάμισι κιλά μήλα.

Φél ötkor érkezünk meg. → Φτάσαμε στις τεσσερισήμισι.

Öt és fél évet töltöttünk Svájcban. → Περάσαμε πεντέμισι χρόνια στην Ελβετία.

Azt hiszem, menni fog. → Μου φαίνεται ότι θα τα καταφέρω.

*A **καταφέρνω** (καταφέρω) jelentése az ígét az **alannyal egyeztetve „sikerül vmit megtenni”**.*

Νεζζünk néhány példát a τα személyes névmással összetett jelentéseire is!

Νem sikerült kítakarítanunk az egész lakást. → Δεν καταφέραμε να καθαρίσουμε όλο το σπίτι.

Σikerült jegyet szereznünk. → Καταφέραμε να βρούμε εισιτήρια.

Σikerült! (Μεγcsináltam!) → Τα κατάφερα!

Ηogy megy a görög? → Πώς τα καταφέρνεις στα ελληνικά;

Μάρ csak négy hely van. → Έχουν μείνει μόνο τέσσερις θέσεις.

*Az **előidejű jelen** (έχω/έχεις/... + beálló jelen egyes szám 3. személy) olyan múltbéli cselekvésre utal, amely a jelenben valamilyen állapot létrejöttét eredményezi. Pl.: „**ettem már**” = „**nem vagyok éhes**”, „**láttam már**” = „**tudom, milyen**”.*

Εttél már muszakát? → Έχεις φάει μουσακά;

Μέγ sosem jártam Αθήνban. → Δεν έχω πάει ποτέ στην Αθήνα.

Μάρ nincs itthon senki. → Όλοι έχουν φύγει.

Lehet tudni valamit a buszról? → Ξέρουμε τίποτα για το λεωφορείο;

*Μást jelent a **τίποτα** kérdésre adott válaszban és tagadó mondatban („**semmi**”), mint kérdő mondatban („**valami**”).*

- Μit mondtál? - Semmit. → - Τι είπες; - Τίποτα.

Νem mondtam semmit. → Δεν είπα τίποτα.

Μondtál valamit? → Είπες τίποτα;

Κέρsz még valamit? → Θέλεις τίποτα άλλο;

Σajnos az én hálózsákcom otthon maradt. → Δυστυχώς ο δικός μου υπνόσακος έμεινε στο σπίτι.

*Βirtokos névmásként viselkedik a vonatkoztatott szó után birtokos esetben álló személyes névmás (ο υπνόσακός μου – „a hálózsákcom”). **Νyomatékosabb birtoklást** fejez ki az (ο/η/το) **δικός-ή-ό μου/σου/...** összetett névmás, amelynek első tagja a birtokra, második tagja a birtokosra utal (ο δικός μου υπνόσακος – „az én hálózsákcom”).*

Az én autóm zöld. A tietek milyen színű? → Το δικό μου αυτοκίνητο είναι πράσινο. Το δικό σας τι χρώμα είναι;

Ezek a mi könyveink. → Αυτά είναι δικά μας βιβλία.

Ez az én feleségem esernyője, nem a tiedé. → Αυτή η ομπρέλα είναι της δικής μου γυναίκας, όχι της δικής σου.

Miután csoportról van szó, nem adnak kedvezményt? → Αφού πρόκειται για γκρουπ δεν δίνετε έκπτωση;

*Az **αφού** kötőszó **ok- és időhatározói mellékmondatot is bevezethet.***

Elmentem, mivel nem láttam senki ismerőst. → Έφυγα αφού δεν είδα κανένα γνωστό.

Nem mentem be, miután zárva volt az ajtó. → Δεν μπήκα αφού ήταν κλειδωμένη η πόρτα.

Miután mindenki kijött, bezárták az ajtót. → Αφού βγήκαν όλοι κλείδωσαν την πόρτα.

Tudja, milyen az adóhatóság! → Ξέρετε πώς είναι η Εφορία!

*Ha **a jelzett dolog tulajdonsága, minősége** felől érdeklődünk, akkor a „**milyen**” kérdőszó megfelelője a **πώς είναι**. A **πώς-ra** hangsúlyjelet kell tenni, hogy azt megkülönböztessük a **πως** kötőszótól.*

Milyen az új osztályod? → Πώς είναι η καινούργια τάξη σου;

Elmondta neki, milyen a lakásunk? → Του είπες πώς είναι το διαμέρισμά μας;

Κét hétebe került, hogy lefesse az egész lakást. → Δύο εβδομάδες τού πήρε να βάψει όλο το σπίτι.

*A **birtokos esettel eltávolítás** (από) is kifejezhető.*

Meghallgatlak, csak pénzt ne kérj tőlem! → Θα σε ακούσω, μόνο λεφτά να μη μου ζητήσεις.

Elvették tőle a pénztárcáját. → Του πήραν το πορτοφόλι του.

Rendeltek tőlem 100 kiló paradicsomot. → Μου παρήγγειλαν εκατό κιλά ντομάτες.

Már szűk a lakásunk. → Είναι στενάχωρο πια το σπίτι μας.

*A „**már**” tipikus megfelelői a görögben a **πια, ήδη, πλέον** (utóbbi választékosabb, hivatalosabb nyelvezetben). De ha valamilyen állapotot előidéz, múlt idejű cselekvéssel kapcsolatban használjuk, akkor többnyire **előidejű igeszemlélettel** fordítjuk. Ha pedig mint indulatszó merül fel, akkor a görög jelentése: **θρε/ρε**.*

Holnap már nem emlékszel semmire. → Αύριο δε θα θυμάσαι πια τίποτα.

Κόστoltad már anyukám muszakáját? → Έχεις δοκιμάσει ήδη το μουσακά της μητέρας μου;

Nikosz azt mondta, hogy már nem szeret. → Ο Νίκος είπε ότι δεν με αγαπάει πλέον.

Amikor kiértünk az állomásra, a vonat már nem volt ott. → Όταν φτάσαμε στο σταθμό το τρένο είχε φύγει.

Κέρεκ egy hús nélküli gyrost. → Θέλω ένα γύρο χωρίς κρέας.

*A **semlegesnemű κρέας és γάλα** szavak **rendhagyó ragozást** követnek.*

Nem szeretem a húst/tejet. → Δεν μου αρέσει το κρέας / το γάλα.

Valami nincs rendben ennek a húsnak a színével. → Κάτι δεν είναι εντάξει με το χρώμα αυτού του κρέατος.

Melyiket szereted jobban, a tejsokit vagy az étcsokit? → Εσένα ποια σου αρέσει πιο πολύ, η σοκολάτα γάλακτος ή η σοκολάτα υγείας;

Ebben a hentesüzletben nagyon jó húsokat árulnak. → Σ' αυτό το χασάπικο πουλάνε πολύ ωραία κρέατα.

Van féledecs boruk? → Έχετε κρασί ημίγλυκο;

*Az **ημι-** jelentése „fél-”. Nézzünk néhány példát!*

Ne gondold, hogy félisten vagy! → Μη νομίζεις ότι είσαι ημίθεος.

Az első félidő után az eredmény: 1:0. → Μετά το πρώτο ημίχρονο το σκορ είναι ένα μηδέν.
Szeretnék egy szobát félpanzióval. → Θα ήθελα ένα δωμάτιο με ημιδιατροφή.

Menjünk valami olyan helyre, ami különleges! → Ας πάμε σε κάποιο μέρος που να είναι ξεχωριστό!

Na követheti a που vonatkozó névmást (που να) szükségét kifejező, valamint kérdő, tagadó és felszólító mondatokban.

Συükségem van valakire, aki tud görögül. → Χρειάζομαι κάποιον που να ξέρει ελληνικά.
Ismersz valakit, aki beszél angolul? → Γνωρίζεις κάποιον/κανέναν που να μιλάει αγγλικά;
Nem ismerek senkit, aki beszél németül. → Δεν ξέρω κανέναν που να μιλάει γερμανικά.

Lehet itt valamilyen húσmentes ételt enni? → Μπορούμε να φάμε εδώ κανένα φαγητό χωρίς κρέας;

A κανένας, καμία, κανένα határozatlan névmás jelentése tagadó mondatban és kérdésre adott válaszban tagadó. Viszont tagadó környezetben kívül, elsősorban kérdésben, függő kérdésben és felszólításnál, jelentése határozatlan értelmű.

- Jött valaki? - Senki. → - Ήρθε κανένας (κάποιος); - Κανένας.

Nem jött senki. → Δεν ήρθε κανένας.

Nincs semmi gond. → Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

Van itt egy/valamilyen jó étterem? → Υπάρχει εδώ καμία (κάποια) καλή ταβέρνα;

Nem tudom, van-e valamilyen kérdésetek. → Δεν ξέρω αν έχετε καμία (κάποια) ερώτηση.

Hozz nekem valamilyen újságot! → Φέρε μου καμία (κάποια) εφημερίδα!

Budapest csodaszép város. → Η Βουδαπέστη είναι πανέμορφη πόλη.

A παν- előtaggal fokozható néhány melléknév jelentése.

Nem vettem cipőt, mert mind borzalmasan csúnya volt. → Δεν πήρα παπούτσια γιατί όλα ήταν πανάσχημα.

Itt mindent fillérért árulnak. → Εδώ πουλάνε όλα πάμφθηνα.

Rettenetesen drága lett az élet. → Η ζωή έγινε πανάκριβη.

Az olasz után a spanyol már nagyon könnyű volt. → Μετά τα ιταλικά, τα ισπανικά ήταν πια πανεύκολα.

Itt lehet alkudozni? → Εδώ γίνεται να κάνεις παζάρι;

Az általános alanyt a görög jellemzően az egyes szám 2. személyel vagy a κανείς határozatlan névmással fejezi ki.

Mit lehet ilyenkor mondani? → Τι να πεις;

Sosem lehet tudni. → Ποτέ δεν ξέρεις.

Hogy lehet eljutni az Akropoliszra? → Πώς μπορεί να πάει κανείς στην Ακρόπολη;

Azt tettem, amit az embernek ilyen esetben tennie kell. → Έκανα αυτό που πρέπει να κάνει κανείς σε τέτοιες περιπτώσεις.

Ne felejtse el elhozni magaddal! → Μην ξεχάσεις να το φέρεις μαζί σου!

A μη(ν) tiltószót rendszerint kötőμόδ követi, ami azt jelenti, hogy – akárcsak a felszólító módban – választani kell a folyamatos és a beálló igeszemlélet között.

Ne nézz ténét minden este! → Μη βλέπεις τηλεόραση κάθε βράδυ!

Egyél, ne beszélj! → Τρώγε, μη μιλάς!

Ne felejtse el, hogy mindent érted tettem! → Μην ξεχνάς ότι για σένα τα έκανα όλα!

Inkább ne mondj semmit! → Καλύτερα μην πεις τίποτα!

Menj el az étterembe, de ne egyél semmit! → Πήγαινε στο εστιατόριο αλλά μην φας τίποτα!

Ne hozz neki semmit Görögországból! → Μην του φέρεις τίποτα από την Ελλάδα!

Sosem volt ilyen jó cipőm. → Ποτέ δεν είχα τόσο καλά παπούτσια.

Az „ilyen” szó használható jelzői és határozói („ennyire”) értelemben is. Előbbi megfelelője a görögben a τέτοιος-α-ο melléknév, utóbbinak a τόσο határozószó.

Sosem volt még ilyen telefonom. → Ποτέ δεν είχα τέτοιο τηλέφωνο.

Sosem volt még ilyen jó telefonom. → Ποτέ δεν είχα τόσο καλό τηλέφωνο.

Ugyanaz, mint nekem. → Είναι το ίδιο με το δικό μου.

Mind jelzői, mind határozói (το ίδιο) értelemben azonosságot fejezhetünk ki az ίδιος-α-ο melléknénnel. Figyeljük meg a határozott névelő és a vonzat használatát is a következő mondatokban!

Ugyanaz a tanárom, mint neked. → Έχω τον ίδιο δάσκαλο με σένα.

Ugyanolyan blúzom van, mint neked. → Έχω ίδια μπλούζα με σένα.

Ugyanolyan okos vagy, mint az anyukád. → Είσαι το ίδιο έξυπνη με τη μητέρα σου.

Ugyanolyan sokan jöttek, mint tegnap. → Ήρθαν το ίδιο πολλοί όπως εχθές.

Athén ugyanolyan messze van. → Η Αθήνα είναι το ίδιο μακριά.

Nekem mindegy. → Το ίδιο μου κάνει.

Állandóan ugyanazt hajtogatod. → Όλο τα ίδια λες.

Akkor ez engem nem érint. → Τότε αυτό εμένα δεν με αφορά.

Ha a tárgy kivételével valamely mondatrészre nyomaték kerül, akkor a személyes névmás segítségével megkettőzzük a tárgyat. Ha magát a tárgyat nyomatékosítjuk, akkor az – kettőzés nélkül – a mondat elejére kerül.

Engem Nikosznak hívnak. (Engem hívnak Nikosznak.) → Εμένα με λένε Νίκο. (Εμένα λένε Νίκο.)

Voltál Athénban? És az Akropoliszt láttad? → Πήγες στην Αθήνα; Και την Ακρόπολη την είδες;

A férjemet ismered? → Τον άντρα μου τον ξέρεις;

A kávédat megittad? → Τον καφέ σου τον ήπιες;

Bármilyen szótár megfelel. → Με βολεύει οποιοδήποτε λεξικό.

Gyakoroljuk a -δήποτε végű általános névmásokat és névmási határozókat!

Ezt nem tudja bárki lefordítani. → Αυτό δεν μπορεί να το μεταφράσει οποιοσδήποτε.

Ne egyél meg bármit! → Μην τρως οτιδήποτε!

Bárhova méysz, megtalállak. → Οπουδήποτε και να πας, θα σε βρω.

Bármikor jössz, itthon találsz. → Οποτεδήποτε και να έρθεις, θα με βρεις στο σπίτι.

Ezt szokták a leginkább vinni. → Αυτό παίρνουν πιο πολύ.

Ha a közvetlen vagy közvetett tárgyat nyomatékosítjuk, akkor az a mondat elejére kerül.

Téged hívnak Nikosznak, nem a barátodat? → Εσένα λένε Νίκο, όχι τον φίλο σου;

Mariát láttad ott, nem Elenit? → Τη Μαρία είδες εκεί, όχι την Ελένη;

Janisznak mondtad, hogy hozzon pénzt, nem Kosztasznak? → Του Γιάννη είπες να φέρει λεφτά, όχι του Κώστα;

Elemet szeretnék a fényképezőgépre. → Θα ήθελα μπαταρίες για την φωτογραφική μου μηχανή.

A „gyenge birtokos névmás” a jelző és a jelzett szó között is állhat.

Ki a legjobb barátod? → Ποιος είναι ο καλύτερος σου φίλος (καλύτερος φίλος σου);

Melyik a kedvenc együttesed? → Ποιο είναι το αγαπημένο σου συγκρότημα;

Έν ezt szoktam ajánlani. → Εγώ συστήνω συνήθως αυτό.

A rendszeres cselekvést kifejező „szoktam” szó fordítható egyszerűen csak a folyamatos igeszemlélettel, a συνήθως („általában”) határozószóval, vagy szó szerint a συνηθίζω igével.
Ti szoktatok olajbogyót enni? → Εσείς τρώτε ελιές;
Vasárnap nem szoktam korán kelni. → Την Κυριακή συνήθως δεν σηκώνομαι νωρίς.
Nem szoktam csúnyán beszélni a szüleim előtt. → Δεν συνηθίζω να μιλάω άσχημα μπροστά στους γονείς μου.

Szeretnétek venni valamit? → Θέλετε να αγοράσετε κάτι;

Κérdő mondatban „valami” jelentéssel használható a κάτι és a τίποτα névmás is. Előbbi kevésbé határozatlan értelmű (pl. „valami”, amire számítottunk, vagy amiről volt már szó korábban). Utóbbinál ügyeljünk arra, hogy önállóan használva, illetve kérdésre adott válaszban tagadó értelmű. Ugyanez érvényes a κάποιος – κανένας határozatlan névmásokra is.
- Kérsz valamit? - Semmit. → - Θέλεις κάτι/τίποτα. - Τίποτα.
- Mondtál valamit? - Nem mondtam semmit. → - Είπες κάτι/τίποτα; - Δεν είπα τίποτα.
- Jött valaki? - Senki. → - Ήρθε κάποιος/κανένας; - Κανένας.
- Láttál valakit? - Nem láttam senkit. → - Είδες κάποιον/κανέναν; - Δεν είδα κανέναν.

Mondja csak még egyszer! → Για πείτε ακόμα μία φορά!

Az egy szótagú igék felszólító igeragja egyes szám 2. személyben -ες, többes szám 2. személyben -είτε, illetve főleg a beszélt nyelvben -έστε.
Mondd (Mondja) meg az igazat! → Πες (Πείτε/Πέστε) μου την αλήθεια!
Menj (Menjen) be a szobába! → Μπες (Μπείτε/Μπέστε) στο δωμάτιο!
Gyere (Jöjjön) ki a szobából! → Βγες (Βγείτε/Βγέστε) από το δωμάτιο!
Keresd (Keresse) meg a hibákat! → Βρες (Βρείτε/Βρέστε) τα λάθη!
Idd (Igya) meg az úzót! → Πιες (Πιείτε/Πιέστε) το ούζο!

Meghívlak egy kánéra. → Να σε κεράσω έναν καφέ.

A να + beállό jelennel a közeli jövő is kifejezhető.
Mondok valamit. → Να σου πω κάτι.
Κérdezek valamit. → Να σε ρωτήσω.
Bemutatom nektek a barátomat: Nikosz. → Να σας συστήσω τον φίλο μου: ο Νίκος.

Nem hiszem, hogy komoly. → Δεν νομίζω να είναι σοβαρό.

Bizonyos igék után „hogy” jelentésben a πως és ότι helyett jellemzően a να + kötőmód használatával találkozunk.
Elhatároztam, hogy elmegyek Görögországba. → Αποφάσισα να (ότι θα) πάω στην Ελλάδα.
Bízom benne, hogy meg fogsz érteni. → Πιστεύω να (ότι θα) με καταλάβεις.
Arra gondoltam, hogy meglátogatlak. → Σκέφτηκα να (πως θα) σε επισκεφθώ.
Remélem, hogy otthon találalak este. → Ελπίζω να (πως θα) σε βρω στο σπίτι το βράδυ.

Beszéltetek meg valamit? Találkozunk? → Κανονίσατε τίποτα; Θα συναντηθούμε;

Μύlt és πρόβό időben (kötőmódban), ha az igével nem rendszeresen ismétlődő vagy huzamosan zajló, illetve valamilyen más esemény háttérül szolgáló cselekvést írunk le, akkor beállό igeszemléletet használunk.
Nem fogod kitalálni, kivel találkoztam az utcán. → Δεν μπορείς να φανταστείς ποιον συνάντησα στο δρόμο.
Ösztöndíjat nyert Thesszalonikibe. → Πήρε υποτροφία για τη Θεσσαλονίκη.
Megtudtál valamit? → Έμαθες τίποτα;
Mikor fogtok összeházασodni? → Πότε θα παντρευτείτε;

Napsütéses idő várható. → Προβλέπεται ηλιοφάνεια.

Szenvedő személyragú igék gyakran -ható/hető képzős melléknévi igenénnel fordíthatók.

Iható a víz? → Πίνεται το νερό;

Ez az étel nem ehető. → Αυτό το φαγητό δεν τρώγεται.

Nem mosható mosógépben. → Δεν πλένεται στο πλυντήριο.

Ha elkezd esni, beszállunk az autóba. → Αν αρχίσει να βρέχει, θα μπούμε στο αυτοκίνητο.

Az αρχίζω/συνεχίζω/σταματάω („kezd”/„folytat”/„befejez”+ να után folyamatos igeszemlélet áll.

Elkezdtem görögül tanulni. → Άρχισα να μαθαίνω ελληνικά.

Folytasd a tanulást! → Συνέχισε να διαβάζεις!

Az a Dalaras, akinek a koncertjén Magyarországon is voltunk. → Ο Νταλάρας στην συναυλία του οποίου πήγαμε και στην Ουγγαρία.

Ha a vonatkozó névmás birtokos esetre vonatkozik, akkor a pou-val szemben jobban használható a teljes ragozású o οποίος (η οποία, το οποίο).

Az a nő fog telefonálni, akinek a férje beszélt veled a múltkor. → Θα τηλεφωνήσει η γυναίκα της οποίας ο άντρας σου μίλησε προχθές.

Meg fog látogatni minket az a férfi, akinek a szállodájában laktunk a nyáron. → Θα μας επισκεφθεί ο άντρας στο ξενοδοχείο του οποίου μείναμε το καλοκαίρι.

A lányok felpattannak a pultra. → Τα κορίτσια ανεβαίνουν στον πάγκο.

Az ανεβαίνω (ανέβω) vonzata „felmegy vmire” értelemben σε, „vmin” értelemben tárgyessel. Ugyancsak tárgyessel áll „lemegy vmin” értelemben a κατεβαίνω (κατέβω) is.

Gyalog mentem fel az ötödik emeletre. → Ανέβηκα με τα πόδια στον πέμπτο όροφο.

Felmentem/Lementem a lépcsőn. → Ανέβηκα/Κατέβηκα τις σκάλες.

Azért jöttem, hogy mondjak valamit. → Ήρθα για να σου πω κάτι.

A cél- és okhatározói összetett mondat főmondatában – a magyarral ellentétben – nincs utalószó („azért”).

Azért bújunk el, hogy ne találjanak meg minket. → Κρυβόμαστε για να μη μας βρουν.

Azért néznek, mert ritkán látnak ilyen bombázókat. → Σας κοιτάνε γιατί σπάνια βλέπουν τέτοιες κούκλες.

Sokat túlóráζω. → Κάνω πολλές φορές υπερωρίες.

A névszóval összetett igei szerkezetekben az ige szerepe többnyire az, hogy igésítse a névszó jelentését. A leggyakoribb igésítő segédige a κάνω.

Nikosz intett, hogy kövessem. → Ο Νίκος μου έκανε νόημα να τον ακολουθήσω.

Feljelentett a szomszédom. → Μου έκανε μήνυση ο γείτονάς μου.

Panosz sokat mókázott. → Ο Πάνος έκανε πολύ καλαμπούρι.

Ολcsó jegyek már nincsenek. → Τα φτηνά εισιτήρια έχουν τελειώσει.

Az előidejű jelennel kifejezett állapot a magyarban gyakran jelen idővel fordítható.

Nincs itt senki. (Μάρ mindenki elment.) → Όλοι έχουν φύγει.

Nem vagyok éhes. (Μάρ ettem.) → Έχω φάει.

Talán érdekelné őket a múzeum is. → Ίσως θα τους ενδιέφερε και το μουσείο.

*A két szótagú igék múlt idejében a szó eleje felé tolódó hangsúlyt egy úgynevezett ε- előrag veszi fel (έγραψα). A **katharevuszából származó igekötős igéknél** a hangsúlyt hordozó ε- **előrag az igekötő és az igei között jelenik meg.***

Nem írtam alá a szerződést. → Δεν υπέγραψα το συμβόλαιο.

A kormány elhalasztotta a reformokat. → Η κυβέρνηση ανέβαλε τις μεταρρυθμίσεις.

Nem érte meg megvennem. → Δεν με συνέφερε να το αγοράσω.

Nem érdekelte őket semmi. → Δεν τους ενδιέφερε τίποτα.

Mindig ugyanabban az étteremben eszünk. → Τρώμε πάντα στην ίδια ταβέρνα.

*A **határozott névelővel** használt **ιδιος-α-ο teljes azonosság**ot („**ugyanaz**”), a határozott névelő **nélkül** használt inkább típusazonosságot („**ugyanolyan**”) fejez ki.*

Maria mindennap ugyanazt a blúzt viseli. → Η Μαρία φοράει κάθε μέρα την ίδια μπλούζα.

Ugyanolyan blúz van rajtunk. → Φοράμε ίδια μπλούζα.

Görögországban más a klíμα, mint otthon. → Στην Ελλάδα είναι διαφορετικό το κλίμα απ' ό,τι στην πατρίδα σας.

*Az **απ' ό,τι** kötőszóval elsősorban **tagmondatokat hasonlítunk**.*

Thesszaloniki szebb, mint gondoltam. → Η Θεσσαλονίκη είναι πιο όμορφη απ' ό,τι νόμιζα.

Messzebb van, mint ahogy mondták. → Είναι πιο μακριά απ' ό,τι μου είπαν.

Jobban szeretlek, mint Maria. → Σε αγαπώ περισσότερο απ' ό,τι η Μαρία.

Még nem sikerült elmennem a gyógyszertárba. → Δεν πρόλαβα ακόμα να πάω στο φαρμακείο.

*Az „**(időben) sikerül**” görög megfelelője a **προλαβαίνω** (προλάβω).*

Nem sikerült vele beszélnem. Amikor hazaértem, már nem volt otthon. → Δεν πρόλαβα να του μιλήσω.

Όταν έφτασα στο σπίτι, είχε ήδη φύγει.

Nem sikerült jegyet vennem. Már mind elfogyott. → Δεν πρόλαβα να πάρω εισιτήρια. Είχαν τελειώσει όλα.

Μιért nem mész el fogorvoshoz? → Γιατί δεν πας στον οδοντίατρο;

Összetett szavak elő- és utótagja közötti kötőhang általában az -o-, ritkábban – alapvetően tudós eredetű szavaknál – az -i-.

A fogorvos megmondta, hogy milyen fogkefét használjak. → Ο οδοντίατρος μου είπε τι οδοντόβουρτσα να χρησιμοποιήσω.

Szereted a tejberizst? → Σου αρέσει το ρυζόγαλο;

Ennek két oka van. → Υπάρχουν δύο λόγοι.

*Az **ο λόγος** szabályos képzésű **többes számának** (οι **λόγοι**) jelentése „**okok**”, **semlegesnemű többes számának** (τα **λόγια**) jelentése „**szavak**”, „**beszéd**”.*

Az elnök megemlítette azokat az okokat, amelyek miatt elhalasztották a megnyitót. → Ο πρόεδρος ανέφερε τους λόγους για τους οποίους αναβλήθηκε η έναρξη.

Nem tetszik ez a beszéd. → Δεν μου αρέσουν αυτά τα λόγια.

Először is félek a vizsgálatról, másodsor meg nem tudom, mennyi-be fog kerülni. → Πρώτον φοβάμαι την εξέταση, δεύτερον δεν ξέρω πόσο θα κοστίσει.

*Gyakoroljuk az összetett mondat tagmondatait bevezető **πρώτον** („először is”) és **δεύτερον** („másodsor meg”) határozószók használatát!*

Nem jönök veletek, mert először is nincs kedvem felöltözni, másodsor meg, mert idegesítenek a barátnőid. → Δεν έρχομαι μαζί σας γιατί πρώτον βαριέμαι να ντυθώ, δεύτερον επειδή με εκνευρίζουν οι φίλες σου.

Mindjárt szétdurranok. → Πάω να σκάσω.

*A **πηγαίνω, πάω** alkalmas **kezdődő cselekvés kifejezésére** is.*

Már éppen készültem leülni, amikor észrevettem, hogy nincs alattam szék. → Πήγαινα να καθίσω όταν είδα ότι δεν έχω καρέκλα κάτω μου.

Valamit akartál mondani. → Κάτι πήγες να πεις.

Jól látott vele? → Βλέπατε καλά με αυτά;

***Tulajdonság kifejezésénél folyamatos igeszemléletet** használunk.*

A kés nem vágott jól. (Nem volt éles.) → Δεν έκοβε καλά το μαχαίρι.

Nem fogott a tollam. → Δεν έγραφε το στυλό μου.

Puskás jól futballozott. → Ο Πούσκας έπαιζε καλό ποδόσφαιρο.

Egy órán belül ki tudjuk vinni. → Εντός μιας ώρας (Μέσα σε μια ώρα) μπορούμε να τις φέρουμε.

*A **birtokos esettel álló elöljárószók** egy része helyettesíthető **összetett elöljárószókkal**.*

Ausztria Magyarország és Svájc között található. → Η Αυστρία βρίσκεται μεταξύ Ουγγαρίας και Ελβετίας (ανάμεσα στην Ουγγαρία και την Ελβετία).

A termék a vajon kívül növényi zsírokat is tartalmaz. → Το προϊόν περιέχει εκτός βουτύρου (εκτός από το βούτυρο) και φυτικά λίπη.

Ismeretlen terroristák ellen víνunk háborút. → Διεξάγουμε πόλεμο εναντίον άγνωστων τρομοκρατών (ενάντια σε άγνωστους τρομοκράτες).

Amikor ránéztem, nem járt. → Όταν το κοίταξα, δεν δούλευε.

***Folyamatos igeszemléletet** használunk, ha az **igével háttércselekvést** írunk le.*

Amikor hazaértem, a férjem éppen ténét nézett. → Όταν έφτασα στο σπίτι, ο άντρας μου έβλεπε τηλεόραση.

Táncoltunk, amikor megcsörrent a telefon. → Χορεύαμε όταν χτύπησε το τηλέφωνο.

Esett az eső, amikor elindultunk. → Έβρεχε όταν ξεκινήσαμε.

Meg tudná most csinálni? → Θα μπορούσατε να το κάνετε τώρα;

*A **hangsúlyos személyragú igék folyamatos múltban** egy mindig hangsúlyos **-ούσ-** szótaggal bővülnek.*

Maria a barátnőivel beszélgetett, Nikosz meg a fürdőkádban énekelt. → Η Μαρία συζητούσε με τις φίλες της, ενώ ο Νίκος τραγουδούσε στην μπανιέρα.

Feleségül vette, pedig nem szeretete. → Την παντρεύτηκε παρότι δεν την αγαπούσε.

Elmondanám az építés történetét. → Θα σας έλεγα την ιστορία του χτισίματος.

*Az **összevont személyragú igék folyamatos múltjában** és **felszólító alakjában** egy **-γ-τőbővítés** jelenik meg.*

Senki sem tehetett róla. → Κανένας δεν έφταιγε.

Maria egész nap sírt. → Η Μαρία όλη την ημέρα έκλαιγε.

Egyél, ne beszélj! → Τρώγε, μη μιλάς!

Elmagyaráznám, hogy mi kicsoda. → Θα σας εξηγήσω το τι είναι τι.

Nézzük meg a „ki kicsoda?” típusú többszörös kérdések görög megfelelőit!
Nem érdekel, ki mit akar. → Δε με νοιάζει ποιος θέλει τι.
Ki kicsoda a történelemben? → Ποιος είναι ποιος στην ιστορία;

Nem tudja véletlenül, hogy van-e költsége a rézfelvételnek? → Μήπως ξέρετε αν χρεώνεται η ανάληψη;

*Az eldöntendő kérdést függő beszédben az **αν** kötőszó (magyarban: „**hogy ...-e**”) vezeti be.*
Megkérdeztem tőle, hogy kér-e fagyit. → Τον ρώτησα αν θέλει παγωτό.
Nem vagyok benne biztos, hogy fog-e neki tetszeni az ötletem. → Δεν είμαι σίγουρος αν του αρέσει η ιδέα μου.

Igyekszem pontosan ideérni. → Προσπαθώ να φτάσω στην ώρα μου.

*Az **-ei-soros** hangsúlyos személyragú **igék** ragozásánál nem találkozunk az **-a-sorosokéra** jellemző alakváltozatokkal (ρωτώ/ρωτάω, ρωτά/ρωτάει).*
Aggódok érted. → Ανησυχώ για σένα.
Nikosz mindig elkésik az órákról. → Ό Νίκος πάντα αργεί στα μαθήματα.
Sajnos nem tudnak eljönni a szüleim. → Δυστυχώς δεν μπορούν να έρθουν οι γονείς μου.

Amikor öltözködni kell, elszalad. → Όταν πρέπει να ντυθεί, το βάζει στα πόδια.

*Nézzünk néhány példát a **3. személyű személyes névmás gyenge alakjaival** (pl. το) **összetett igei szerkezetekre**. Ezek többségében legfeljebb csak sejtethjük, hogy a névmás mire utal.*
Az idegeimre méysz. → Μου τη δίνεις.
Kosztasz jár Elenivel. → Ο Κώστας τα έχει με την Ελένη.
Mondd meg, hová akarsz kilyukadni! → Πες μου πού το πας!

Angolból különórára járok. → Κάνω ιδιαίτερα (μαθήματα) Αγγλικών.

*Melléknévi jelzős szerkezetekben a **melléknév** olykor átveszi az egész szókapcsolat jelentését.*
Egy kétágyas szobára lenne szükségem. → Χρειάζομαι ένα δίκλινο (δωμάτιο).
Mikor kezdődik a vizsgaidőszak? → Πότε αρχίζει η εξεταστική (περίοδος);
Mit vettél a piacon? → Τι πήρες στην λαϊκή (αγορά);

Naná! Hiszen mi javasoltuk. → Αμέ! Αφού εμείς το προτείναμε.

*Az **indulatszók** színesebbé teszik a beszédet. Ezek magyarra fordítása olykor problematikus.*
Nehogy megsértődj nekem! → Έλα, μη μου παρεξηγηθείς!
Na mondjad, hallgatlak! → Έλα, λέγε, σε ακούω.
Menjél már innen! → Φύγε ρε από δω!
Süket vagy, hé? → Κουφός είσαι, ρε;
- Kérsz a jegeskánéba fagyit? - Ugyan! → - Θέλεις παγωτό στο φραπέ σου; - Μπα!
- Kérsz jégkockát az italodba? - Naná! → - Θέλεις παγάκια στο ποτό σου; - Αμέ!

Foglalkozz valami érdekessel. → Να ασχοληθείς με κάτι που έχει ενδιαφέρον.

*Az „**érdekes**” görögre fordításánál az **ενδιαφέρων**, **ενδιαφέρουσα**, **ενδιαφέρον** melléknév helyett gyakrabban találkozunk az **έχει ενδιαφέρον** körülírással.*
Έρδεκες, amit mondasz. → Έχει ενδιαφέρον αυτό που λες.
Έρδεκες, hogy korábban nem hallottam erről. → Έχει ενδιαφέρον ότι δεν έχω ακούσει για αυτά.
Nagyon érdekes volt az elnök beszéde. → Είχε πολύ ενδιαφέρον η ομιλία του προέδρου.

Adómentes jövedelem. → Αφορολόγητο εισόδημα.

Nézzünk példát olyan fosztóképzővel (α- /αν-) ellátott igei melléknevekre (-τος), amelyek fosztóképző nélküli jelentését melléknévi igenénnel (-μένος) fordítjuk.

A mosatlan tányérokat hagyd benn, az elmosottakat vedd ki! → Τα άπλυτα πιάτα να τα αφήσεις μέσα, τα πλυμένα να τα βγάλεις!

Azt mondtam, hogy legyél mindig rendezett, ne rendezetlen! → Σου είπα να είσαι πάντα περιποιημένος, όχι απεριποίητος.

Több nyelvi jelenség: Purosz Alexandrosz – Szivília Arjiró, *Párbeszédkönyv (150 magyar-görög párbeszéd, 400 nyelvi jelenség magyarázata)* – Szegedi görög füzetek 1.